

จุฬา จงสถิตย์दार : การลักทรัพย์ในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง (SHOPLIFTING) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร.
กมลชัย รัตนสกาวงศ์, อ. ที่ปรึกษาร่วม : อ. ดร. จิรนิติ หะวานนท์, 152 หน้า ISBN 974-636-800-1

ปัจจุบันนี้ มีร้านค้าที่ดำเนินการขายสินค้าโดยให้ลูกค้าช่วยตนเองในการเลือกซื้อและชำระราคาสินค้าเกิดขึ้นมากมาย โดยร้านค้าดังกล่าวจะจัดวางสินค้าในลักษณะทางการค้า สร้างความดึงดูดใจให้ผู้พบเห็นเกิดความอยากได้และตั้งสินค้านั้นไว้อย่างเปิดเผย สะดวกต่อการหยิบฉวยสินค้าด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดการนำสินค้าจากร้านค้าไปโดยไม่ชำระราคาอยู่เสมอ ถ้าการกระทำดังกล่าวได้กระทำโดยมีเจตนาและทุจริตเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความมิได้ แต่การลักสินค้าในร้านค้าดังกล่าวมีลักษณะพิเศษต่างไปจากความผิดในการลักทรัพย์ทั่วไป ดังนั้นจึงทำให้ไม่สามารถบังคับใช้ความผิดฐานลักทรัพย์ต่อการลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองได้อย่างเหมาะสม

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในการปรับใช้ความผิดฐานลักทรัพย์กับการลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง ทั้งทางด้านลักษณะของการกระทำความผิดและโทษซึ่งเป็นส่วนสาระบัญญัติ และวิธีการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดซึ่งเป็นส่วนวิธีบัญญัติ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เสียหายและผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติเพื่อศึกษาหามาตรการทางกฎหมายที่นำมาปรับใช้กับการลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองได้

ผลการวิจัยพบว่า การลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองเป็นการเอาไปซึ่งสินค้าในร้านค้าที่มีราคาเพียงเล็กน้อย ประกอบกับร้านค้าได้มีส่วนในการชักจูงใจให้อยากได้สินค้าและสร้างความสะดวกในการนำสินค้าไปขึ้นแก่ผู้กระทำผิด ซึ่งความปรารถนาและโอกาสนี้เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดอาชญากรรม และเมื่อเกิดการกระทำความผิดขึ้นแล้วทางร้านค้าจะไม่ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามกฎหมาย แต่จะดำเนินการด้วยวิธีของร้านค้าเอง โดยให้ผู้กระทำผิดเสียค่าทดแทนให้กับทางผู้ประกอบการร้านค้าจนพอใจ ซึ่งเปรียบเสมือนการยอมความกัน

ดังนั้นเมื่อศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างความรับผิดทางอาญาลักษณะลักทรัพย์กับการลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง และหลักทางกฎหมายของความผิดทั้งสอง ประกอบกับทฤษฎีการลงโทษเพื่อกำหนดอัตราและวิธีการลงโทษ รวมถึงวิธีการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดแล้ว สมควรให้มีการบัญญัติความผิดฐานลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองแยกออกมาจากความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 โดยให้เป็นความผิดที่มีโทษเบากว่าความผิดฐานลักทรัพย์ และยอมความกันได้

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ จงสถิตย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๖-๘๐